

Прокопенко М.М., ст. гр. ФБС-16-1мз.

Король С.А., к.е.н. – науковий керівник

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВО – ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Запорізька державна інженерна академія, кафедра ФБСС

Рівень ефективності господарської діяльності будь-якого підприємства характеризують фінансові результати, отримані внаслідок цієї діяльності. Це можуть бути як прибуток, так і збитки. Позитивний фінансовий результат діяльності підприємства характеризуються сумою отриманого прибутку і рівнем рентабельності.

Динаміка загальної суми прибутку хоч і дає уявлення про економічний розвиток виробничого підприємства, але не враховує при цьому обсягу використання економічних ресурсів. Ефективність формування прибутку характеризується як загальною його сумою, так і рівнем, який визначається системою коефіцієнтів рентабельності.

Показники рентабельності є важливими характеристиками факторного середовища формування прибутку (та доходу) підприємства. З цієї причини вони є обов'язковими елементами порівняного аналізу та оцінки фінансового стану підприємства.

При аналізі виробництва, показники рентабельності можна об'єднати в наступні групи:

- показники рентабельності продукції;
- показники рентабельності капіталів (активів);
- показники, розраховані на підставі потоків власних грошових коштів.

Перша група показників формується на підставі розрахунків рівнів рентабельності (доходності) по показникам прибутку (доходу), відбитий в звітності підприємства.

Друга група показників рентабельності формується на підставі розрахунків рівнів рентабельності в залежності від зміни розміру та характеру авансованих коштів: всі активи підприємства; інвестиційний капітал (власні кошти + довгострокові зобов'язання); акціонерний (власний) капітал. Третя група показників рентабельності формується на базі розрахунку рівня рентабельності аналогічно показникам першої та другої груп, однак замість прибутку в розрахунку приймаються чисті надходження грошових коштів.

Аналіз ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства доцільно проводити по групах відносних показників:

1) витратні: рентабельність продукції; рентабельність інвестиційних проектів; рентабельність окремих видів діяльності; коефіцієнт покриття (окупності) понесених витрат;

2) ресурсні: рентабельність підприємства; рентабельність оборотних (необоротних) активів; рентабельність власного (привернутого) капіталу; коефіцієнт покриття (окупності) активів (власного капіталу);

3) прибуткові: валова рентабельність продажу продукції (товарів, робіт, послуг); чиста рентабельність продажу продукції (товарів, робіт, послуг); рентабельність доходу від операційної діяльності [2, с. 24].

Витратні показники рентабельності характеризують прибутковість понесених витрат (виробничих, комерційних, інвестиційних і т.п.) в процесі діяльності.

Ресурсні показники рентабельності розраховуються, якщо необхідно визначити прибутковість ресурсів або капіталу підприємства (власного, привернутого, основного, оборотного і т.п.).

Прибуткові показники рентабельності розраховуються як відносини прибутку від реалізації продукції (робіт, послуг) (чистого прибутку) до чистого доходу підприємства.

Література:

1. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз : підруч. / Ю. С. Цал-Цалко. – К. : Центр учбової літератури, 2008.– 566 с.